

**CONGREGAZIONE DELLA MISSIONE
CURIA GENERALIZIA**

Cesta, ktorá nám pomôže stať sa ozajstnými sprostredkovateľmi Božích prisľúbení

Rím, Advent 2015

Drahí bratia a sestry, členovia vinčentskej rodiny!

Božie prisľúbenia

Budem vašim Bohom a vy budete mojím ľuďom (Levitikus 26, 12).

Moja milosť neodstúpi od teba (Izaiáš 54, 10).

Bo keď bedár volal, iste som ho zachránil, aj osirelých, bezpomocných tiež (Jób 29, 12).

Hľa, ja robím čosi nové... nebadáte? (Izaiáš 43, 19).

Kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky (Ján 11, 26).

Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom (Ján 6, 56).

Nenechám vás ako siroty, prídem k vám (Ján 14, 18).

A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta (Matúš 28, 20).

Tieto biblické texty predstavujú a vyjadrujú zmluvný vzťah, ktorý Boh uzavrel s ľudstvom. Aby všetky prisľúbenia, ktoré som uviedol, mohli byť zrealizované, vyžadujú si určitú formu prítomnosti. Dovoľte, aby som vám na príkladoch objasnil, čo chcem povedať.

Keď sa ľud sťažoval na utláčateľov, ktorí ho zotročovali v Egypte [Boh bol tam, počul jeho volanie], Boh povolal Mojžiša: *Preto pod', pošlem ťa k faraónovi! Vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!* (Exodus 3, 10) [Boh bol tam a našiel riešenie na ich situáciu]. Po urputnom boji sa faraón stal povolnejším a ľud prešiel cez Červené more, aby začal dlhé putovanie púšťou

[Boh bol tam a vyslobodil ľud]. Keď boli ľudia hladní, Boh im dal mannu, keď boli smädní, voda vytryskla zo skaly [Boh bol tam a sprevádzal národ vo chvíľach núdze]. Boh bol skutočne prítomný uprostred zápasov ľudu pod Mojžišovým vedením. O niekoľko storočí neskôr, keď sa zástupy zhromaždili na inom pustom mieste, aby počúvali Pánovo učenie, stali sa svedkami rozmnoženia chleba a rýb a boli nasýtení [Boh tam bol tentoraz fyzicky - v osobe Ježiša ako učiteľa, liečiteľa a tešiteľa]. Pán však nechcel utíšiť iba ich telesný hlad, ale aj ten duchovný. „*Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.*“ (Ján 6, 35) Slová v liste Hebrejom plne vyjadrujú to, čo sa snažím povedať: *Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi.* (Hebrejom 1, 1-2)

Čo má toto všetko spoločné s liturgiou adventnej doby? My, členovia vincentskej rodiny, sme povolani pokračovať v poslaní Ježiša Krista a ohlasovať Radostnú zvesť ľuďom sociálne vylúčeným, ktorí žijú na periférii spoločnosti: „*Áno, náš Pán od nás žiada, aby sme evanjelizovali chudobných: to je to, čo robil on a čo chce naďalej konať cez nás.*“ (Coste XII, 79)¹ Zapojením sa do tohto procesu evanjelizácie pripravujeme cestu Pánovi a zároveň sa stávame prostredníkmi, ktorí realizujú Božie prisľúbenia. Našími rôznymi službami vyjadrujeme túžbu Jána Krstiteľa: „*On musí rásť a mňa musí ubúdať.*“ (Ján 3, 30)

Misionárska skúsenosť

Na ilustráciu tohto bodu si dovoľím podeliť sa s vami o jednu zo svojich misionárskych skúseností. Keď som v roku 2011 navštívil Madagaskarskú provinciu, bolo to v čase slávenia jej storočnice, náš spolubrat, otec Anton Kerin, mi porozprával o niektorých pastoračných skúsenostiach v odľahlej oblasti tejto krajiny. Hovoril o radosti, ktorú pociťoval, keď videl ako Radostná zvesť o Ježišovi zapúšťa korene u obyvateľov. Hovoril aj o ťažkostiach pri vydávaní svedectva ľuďom, ktorí nikdy nepočuli vysloviť meno Ježiš. Zatúžil som vidieť túto misiu a otcovi Antonovi som sľúbil, že sa tam pôjdem pozrieť pri budúcej návšteve. Sľúbenú návštevu som vykonal až v apríli 2015, a tak som dva dni cestoval po najhorších cestách, aké som kedy videl za jedenásť rokov v úrade generálneho predstaveného. Samozrejme, že takúto vzdialenosť by som nezdolal vlastnými silami, pretože som nepoznal tamojšie cesty. To znamenalo, že so mnou musel ešte niekto ísť. Mojimi spoločníkmi na ceste sa teda stali otec vizitátor, jeden laik a otec Anton, ktorý šoféroval posledných deväť hodín na najťažšom úseku cesty. Keď sme konečne dorazili na miesto, otec Anton nás zaviedol do kaplnky, kde nás prijali členovia miestnej správy a náboženský predstavitelia. Na druhý deň som mal milosť sláviť Eucharistiu s členmi tejto komunity. Bola práve nedeľa duchovných povolání a ja som mal kázeň po anglicky, ktorú potom prekladali do malgaštiny. Mohol som tiež navštíviť jednu z nových misií, ktorá bola zriadená asi pred štyrmi rokmi a teraz je v plnom rozkvetu. Slúžil som tam svätú omšu. Áno, dodržal som slovo, ktoré som dal otcovi Antonovi, a zároveň som objavil, že on sám a tí, čo s ním pracujú, sú prostredníkmi, ktorí uskutočňujú zaslúbenia dané Bohom a našimi Zakladateľmi ľuďom Madagaskaru.

---

¹ *Svätý Vincent de Paul, Korešpondencia, rozhovory, dokumenty*, Vydanie podľa Pierra Coste, Paríž, 1920-1925, 14. zväzok.

V tomto adventnom čase si pripomínáme skutočnosť, že Boh bol verný prisľúbeniam, ktoré dal našim otcom a ktoré nám, ako Božiemu ľudu žijúcemu uprostred sveta v roku 2015, boli odovzdané. Pri uvažovaní nad týmito zaslúbeniami si zároveň uvedomujeme, že k tomu, aby sa stali realitou, je potrebná naša spolupráca. Rád by som sa preto s vami zamyslel nad svojou misijnou skúsenosťou z Madagaskaru a dúfam, že vám predstavím cestu, ktorá nám pomôže stať sa ozajstnými sprostredkovateľmi Božích prisľúbení.

Spolupráca

V prvom rade, úplne sám a svojimi silami by som nebol schopný urobiť to, čo som sľúbil. Aby som splnil sľub, potreboval som pomoc a spoluprácu viacerých ľudí, najmä sprievodcov a šoférov, ktorí dobre poznali cesty a plán našej trasy. Zakladatelia sľúbili *našim pánom a učiteľom*, že im budeme ohlasovať Radostnú zvesť o Ježišovi Kristovi – a nik z nás nemôže splniť tento sľub sám. Od samého začiatku si bol Vincent vedomý toho, že ak má byť jeho služba účinná, musí do nej prizvať aj iných. Preto „*po dostatočne dlhom čase, keď sa presvedčil o čnosti a spôsobilosti Františka du Coudray... Antona Portail... a Jána de la Salle*“, pozval ich, aby sa pripojili k nemu a spolu konali ľudové misie (Coste XIII, 204). Krátko nato si misionári uvedomili, že aj oni potrebujú spolupracovníkov, pretože bolo jasné, že „chudobní trpia viac následkom slabej organizácie než pre nedostatok láskavých ľudí“ (porov. Coste XIII, 423). Takto sa zrodili dobročinné bratstvá. Neskôr, v priebehu 19. storočia, Frederik Ozanam, ktorý založil Konferenciu svätého Vincenta de Paul, poprosil jednu dcéru kresťanskej lásky, aby formovala a sprevádzala členov tejto novej skupiny univerzitných študentov: *...sestra Rozália [Rendu] ... im poskytovala užitočné rady, pripravila pre nich zoznam rodín, ktoré treba navštíviť a prenechala im svoje poukážky na chlieb a mäso, dokiaľ táto ešte príliš mladá Konferencia bude mať svoje*². V tej istej dobe Katarína Labouré žiadala otca Jána-Maria Aladela, aby spolupracoval pri založení spoločenstva mladých mužov a žien, ktoré dnes poznáme ako Združenie Mariánskej vincentskej mládeže.

Spolupráca je pre nás, členov vincentskej rodiny niečím základným. Nikto nemôže účinne ohlasovať Radostnú zvesť sám, nikto nemôže sám vytvárať štruktúry, ktoré spoja svet do siete lásky; nikto a žiadna vetva vincentskej rodiny nemôže poznať tú jedinou alebo privilegovanú cestu, ktorá umožní svojim členom nasledovať Ježiša Krista, evanjelizátora a služobníka chudobných. Ale keď sa delíme so svojimi darmi a talentami, keď spájame sily v spoločnom projekte, keď sa „my“ a „naše“ stane dôležitejším než „ja“ a „moje“, vtedy spoločne v Kristovi ako vincentská rodina môžeme robiť veci inak. A všetci spoločne v Kristovi a ako vincentská rodina umožníme, aby sa dnes zrealizovali prisľuby dané včera.

---

² Baunard, *Frederik Ozanam, Z jeho korešpondencie*, J. de Gigord, Paríž, 1913, str. 98.

Prijat' nepohodlie a riskovať

Po druhé, aby som mohol dodržať sľub daný otcovi Antonovi Kerin, musel som cestovať po namáhavých cestách, ktoré boli riskantné a veľmi nepohodlné. To možno aplikovať na nás, na vincentiskú rodinu, ak chceme zostať verní svojmu záväzku a byť služobníkmi zaznávaných, opustených a zabudnutých ľudí, služobníkmi našich bratov a sestier, ktorí žijú v chudobe a biede. Ak sme úprimní, myslím, že väčšina z nás by vyjadřila nespokojnosť so spoluprácou. Spoločný prístup k službe je náročnejší než individuálny prístup. A keďže je náročnejší, narúša samozrejme naše pohodlie, ba dokonca máme pokušenie vyhnúť sa takémuto prístupu.

Na chvíľu sa zastavme a zamyslime nad žiadosťami, pri ktorých sa nám zdá, že by nás v niečom mohli ohroziť. Služba v spolupráci vyžaduje ochotu prenechať iným kontrolu a moc, ochotu spojiť sa s inými ako rovnocennými partnermi pri procese rozhodovania, ochotu prizvať chudobných a zasadiť s nimi k stolu, kde sa prijímajú rozhodnutia (tie rozhodnutia, ktoré sa týkajú ich a ich rodín). Takýto spôsob služby si vyžaduje otvorený a poctivý dialóg, ako aj ochotu dospieť ku kompromisu - toto slovo za posledné roky nadobudlo negatívny zmysel ako napríklad slabosť, zrieknutie sa svojich ideálov a mravných zásad. To všetko nás môže pripraviť o pohodlie, lebo je tu riziko, ktoré sa vyskytuje dokonca uprostred našej súčasnej situácie a ktoré nás všetkých volá k zmene (a vždy sa cítíme akýsi nesvoji a znepokojení, keď sme konfrontovaní so zmenou). Vy aj ja sme pozvaní meniť zaužívané spôsoby v našich vzájomných vzťahoch, meniť spôsob vykonávania našej služby, meniť spôsob, ktorým prejavujeme solidaritu najzraniteľnejším ľuďom spoločnosti. Miera našej ochoty vstupovať do procesu obrátenia rozhodne o tom, či my, spolu s Kristom a ostatnými členmi vincentiskej rodiny, dokážeme odlíšiť dnešok a zajtrajšok – a určí, akým spôsobom sa včerajšie prisľúbenia stanú realitou dneška.

Charakteristické prvky našej spolupráce

Každé naše spoločné úsilie by mali charakterizovať určité prvky, aby sme boli v dnešnom svete iní a aby sme uskutočnili dané prisľúbenia. Viem, že ak by sme chceli spísať zoznam požadovaných prvkov, uviedli by sme v ňom modlitbu (každého druhu), praktizovanie čností, čítanie Svätého písma i reflexiu a aktívne počúvanie – poznáte predsa zoznam s takýmito bodmi. Rád by som sa tu však zmienil o prvkoch, ktoré sa nie vždy nachádzajú v našich zoznamoch. Myslím si, že ide o prvky, ktoré sú nutné k tomu, aby sme boli ozajstnými a presvedčivými sprostredkovateľmi Božích prisľúbení. V mojom zozname by som okrem spomenutých prvkov uviedol ešte nasledujúce:

- Zvedavosť (v zmysle pýtania sa) – Keď službu konáme spolu s ostatnými vetvami a členmi vincentiskej rodiny, nutne musíme vždy hľadať poriadok uprostred chaosu a nachádzať zmysel aj vo chvíľach nepokoja a utrpenia. Toto hľadanie nás vedie k položeniu si otázky: „Prečo?“ a keď pokračujeme v hľadaní, objavíme ďalšiu otázku, ďalšie „prečo?“. A potom ďalšiu otázku a ďalšie „prečo?“. A táto zvedavosť by nám mala dodať odvahu kráčať po nových cestách, aj keď to znamená, že budeme zranení, zjazvení, zašpinení, pretože sme sa rozhodli ísť po cestách, ktoré sa ešte len stavajú (porov. *Evangelii Gaudium*, 49).

- Kritická analýza – Zvedavosť a kritická analýza idú ruka v ruke. Zvedavosť sa pýta: „Je to pravda?“, zatiaľ čo kritická analýza nás robí schopnými hľadať ďalej než na vyjadrenia typu: „Takto sme to vždy robili! Takto sme si vždy počínali!“ Tento prvok kritickej analýzy je zvlášť dôležitý, pretože sme povolaní zapájať sa do procesu novej evanjelizácie – do procesu, ktorý je nový svojím zápalom, svojimi metódami i vonkajším prejavom.
- Tvorivosť – *Láska je nekonečne vynaliezavá* (Coste XI, 146). *Vaša Spoločnosť* [vaša skupina alebo vetva vinčentskej rodiny] *nebola kedysi takou, akou je dnes a môžeme dúfať, že ešte nie je takou, akou bude, keď ju Boh povedie, kam chce* (Coste IX, 245). Zvedavosť privádza k rôznym formám tvorivosti, ktoré nás spätne podporujú v úsilí o ohlasovanie Radostnej zvesti ako dnešnej reality, ktorá je „dobrá“ a zároveň „nová“ pre chudobných.
- Hlinené nádoby – Je to uvedomovanie si vecí, čo nás robí schopnými uchovať si perspektívu a pokladať sa za takých, akí sme: *Pamätaj, že prach si a na prach sa obrátiš* (Liturgia Popolcovej stredy). *Chválim Ťa, že si ma utvoril tak zázračne; všetky tvoje diela sú hodny obdivu a ja to veľmi dobre viem* (Žalm 139, 14). Počujme, čo hovorí Vincent o sebe: *Som synom roľníka, ktorý pásol ošúpané a kravy, a dodáva, že to nie je nič v porovnaní s mojou nevedomosťou a zlobou* (Coste IV, 215); *som úbožiakom, kážem iným a sám som plný zlých myšlienok* (Coste X, 12) ; *Ó Spasiteľu, odpusť tomuto úbohému hriešnikovi, ktorý káže všetky tvoje zámyery, stavia sa proti nim a pri všetkom protirečí* (Coste XI, 271); *Pane, zaumieňujem si... pevne zotrvať v začatom dobre, lebo tak sa ti to bude páčiť* (Coste X, 196). Každý z nás vlastní dary, talenty i schopnosti a každý z nás má svoje limity, chyby a slabosti – sme veľkí a zároveň malí!
- Schopnosť snívať o lepšom svete – Ako členovia veľkej rodiny máme svoje sny a predstavy o novom dni: *...videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli... zotrie im z očí každú slzu a už nebude smrti, ani žiaľu; nebude náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo* (Apokalypsa 21, 1, 4); *Radšej nech prúdi právo ako voda a spravodlivosť ako stály potok* (Amos 5, 24). Keďže pracujeme v nepatrnej časti sveta, môže na nás doľahnúť pokušenie myslieť si, že v tom celkovom pláne dnešnej reality naša služba nič neznamená. Ale to nie je pravda. Mali by sme si predstaviť, že všetci sme súčasťou obrovskej skladačky puzzle, ktorá má nespočetné množstvo kúskov. Aj keď je náš kúsok len jedným z mnohých, predsa je podstatne dôležitý a má veľkú hodnotu. Tento kúsok, náš dielik z puzzle, spolu so všetkými ostatnými kúskami naozaj prispieva k zmene sveta – spoločne niečo meníme.

Záver

Žijeme vo svete, kde poniektorí ľudia každý deň všeličo sľubujú a potom zabudnú, že niečo sľúbili. Avšak ľudia očakávajú, že budeme konať inak. Čakajú, že budeme odvážni a že splníme, čo sme sľúbili, i to, čo sľúbil Boh a naši Zakladatelia. V 19. storočí bol francúzsky ľud znechutený a rozčarovaný. Bolo mu daných mnoho prísľubov, ale väčšina ľudí naďalej žila v biede. Frederik Ozanam pochopil situáciu a burcoval členov Konferencie svätého Vincenta de Paul slovami, ktoré sú výzvou aj pre nás v 21. storočí. Rád by som ukončil túto reflexiu slovami Frederika: *Zem sa ochladila, je na nás, katolíkoch, [ako na členoch vincentskej rodiny], aby sme oživilí životodarné teplo, ktoré vyhaslo. Je na nás, aby sme znovu uskutočnili veľké dielo obrody, aj za cenu novej éry mučeníkov³... Neurobíme nič, aby sme sa podobali týmto svätým, ktorých máme radi a uspokojíme sa snád' len s nariekaním nad neplodnosťou súčasnej doby? ... Ak nedokážeme milovať Boha tak, ako ho milovali oni, určite by nám bolo čo vyčítať, no pre našu slabosť sa dá nájsť nejaký tieň ospravedlnenia, lebo ako sa zdá, keď máme milovať, musíme vidieť a my môžeme vidieť Boha jedine očami viery, a naša viera je taká slabá! Ale ľudí a chudobných vidíme telesnými očami. Sú tu a my môžeme vložiť prst a ruku do ich rán a na ich čele vidieť stopy po trňovej korune. Tu už niet miesta pre neveru a my by sme mali padnúť k ich nohám a spolu s apoštolom im povedať: „Tu es Dominus et Deus meus. Ste našimi pánmi a my budeme vašimi sluhami, ste pre nás posvätným obrazom toho Boha, ktorého nevidíme a nedokážeme milovať ináč než tak, že ho budeme milovať vo vás!“⁴*

Nech nás Boh všetkých žehná v adventnej dobe, ktorá je časom, kedy Boh napĺňa prísľúbenia, ktoré dal našim predkom a ktoré dnes obnovuje. Advent je časom, kedy Boh plní svoje prísľúbenia tak, že nás povoláva ako svoje pokorné nástroje a horlivých služobníkov.

Váš brat vo svätom Vincentovi,

G. Gregory Gay, C.M.
Generálny predstaviteľ

---

³ *Listy Frederika Ozanama, Listy z mladosti (1819-1840)*, Ed. Bloud & Gay. (List Léoncovi Curnier, 23. februára 1835).

⁴ *Tamže*, (List Eudovítovi Janmot, 13. novembra 1836).